

M A G Y A R K U R I R.

Indült Bécsből, Kedden, Januárius' 16-dikán, 1827.

Török Birodalom.

Konstanczinápolyból ezeket írták Déc.

15-dikén: — „

„A' Moreai és Attikai tsatázó mezőkről már régóta majd semmi ujságokat nem kaptunk. Némelly tudósítások szerint Reschid Basa eleség' dolgában megszorulván félbe szakasztotta Athéne fellegvárának ostromlását, 's vissza vonta magát Szalónához. A' nap, mellyen ezen történet elé fordult, nem említettik ezen tudósításokban, hanem, ha tsakugyan igazán megtörtént a' dolog, Nov. utolsó két hetei alatt kellett történni, mivelhogy a' Nov. 11-dikén kijött Naupliai Közönséges ujság még semmi emlékezetet nem tett volt felőle, a' Smyrnai Spectatör pedig Déc. 1-ső napján emlékezett rolla először, így adván elé a' történetet: „A' Görög sergek, mellyek Attikához egy ktsapást tettek vala, vissza tértek Salamishoz, hol a' Polikarik azon Moréai szerentséleneket, kik ott magoknak bátorságos helyet kerestek, azon alatt, mig a' Görög sergek onnét eltávoztak vala, ki-prédálták. Fabvier, Methanához vonta el magát 400—500 emberekkel. Az egész vidég ki van éhezve. A' Seráskier is tsak azért vonta vissza magát Szalónához, hogy eleséget szerezzen, mint hogy Athéneben éppen semmi eléség nints. Hanem mind ezek a' mozdulások legnagyobb tsendességben tétettek, 's Akropolis, az Athéne fellegvára mostanában fel van oldoztatva a' megszállás alól. Illy ábrázatot vett-fel most

ezen hadakozás mind két részre. Szerentsére, ámbár sok puskapor elvesztegetődik, ember halál egy idő óta még se sok történik, akár mit beszéljenek is azoka' hadi-tudósítások, mellyek az Európai ujságlevelekben kihirdettetnek. Az, egy bizonyos időben (a' Fr. háboruban) kijött hadi tudósításoknak, a' folyó Görög háboruban való használtatása, elébb-utóbb még azon tsekély tsatákat is, mellyek a' mostani időben eléfordúlnak, tsupa nevetségessé fogja tenni.“

Smyrnában olly hír szárnyalt, hogy a' Görög Nemzeti-Gyűlés, melly az utóhbi meghívattatás szerint Poro szigetén szándékszott össze gyülekezni, értesire ésvén, hogy a' Görög fő vezér Kolostróni oda, mint mondja, a' Gyűlésnek oltalmaztatására egy fegyveres serget akar kiszállítani, annyira megijedett ezen kis szigeten való tartózkodástól, hogy már most nem ott, hanem Aegina szigetén gyülekezik össze, 's ezt teszi a' maga taoátskozásainak helyyévé. Ezen Gyűlés azonközben még nem kezdődött-el, azért, hogy még a' tagok nem gyűltek mind össze.

A' Miauli vezérlése alatt lévő Görög hajós sereg, ámbár a' Török hadihajók már mind eltakarodtak Szamos szigetétől, még most is ezen szigetnek szomszédságában tartózkodik, hitelesen azért, hogy ennek azon lakosait, kik arra hajlandók, hogy magokat adják-fel a' Portának, zabolán tarttsa. Az a' Gőz-hajó is, melly most a' Kapitány Hastings' ve-

zérleése alatt a' Görögöknél szolgál, és a' melynek Perseverance a' neve, mostanság elevezett ugyan ezen Görög hajós sereghez. Mint hogy több Anglusok, kik eddig ezen Gőz-hajón szolgáltak, elkedvetlenül, arról eltávoztak, tehát már most Görögök és Anglusok együtt teszik rajta a' szolgálatot.

Kerfuból érkezett tudósítások szerint, az a' Hellás nevű 64 ágyus Frégát, mellyet a' Görögök Amérikában építettek, Lord Cochranének egy Unoka-ötsével Déc. 2-dikán Málta szigete mellett evezett-el. Sőt más, egyenesen Máltából jött levelek szerint, ugyan ezen Frégát oda Novemb. 21-dikén kikötött vala, hanem 25-dikken ismét elevezett onnét a' maga célja felé.

P o r t u g a l l i a.

Külső dolgokra ügyelő Minister Almeida úr olly eléadást terjesztett Déc. 4-dikén a' Követek' kamarája elejébe, melly szépen felvilágosítja az Olvasó közönséget a' Portugallia és Spanyol ország között elé fordúlt történetekre nézve: — „

„Nékem, így szoll a' Minister, már két versben vala az a' szerentsém, hogy ezen Kamara előtt, titkos Bíztoóságban, némelly magyarázatokat tegyek, a' felől, hogy mitsoda állapotban légyünk mi az Európai főbb hatalmasságokra nézve. Most pedig ezen közönséges ülésben nem tsak az előbbeni két alkalmatosságokkal tett nyilatkoztatásaimat újítom ismét-meg, hanem olly környülállásosan beszéllek ezen fontos és kényes tárgyrol, mint tsak alkalmatos vagyok réa.

„Uraim! Ha bár a' rám bízott foglalatosságokat egy ideig, a' köz jóra való tekintetből, a' titoknak legvastagabb fátyola alá kellett is takarnunk, már most tsak ugyan eljött az az idő, melyben a' dolgoknak titokbantartása nem tsak szükségtelen,

de büntetésre méltó is lenne. Én tehát tsak addig titkolódtam, míg szükségesnek gondoltam, de már most, midőn az időt valóssággal eljöttnek lenni tartom, egy pillanattal se halgatok.

„Midőn a' K. Princzaszszony engem Aug. 3-dikán a' maga tanátsába hívott, 's a' külső dolgok' kormányozását rám bízta, rendkívül terhes környülállások között vala Portugallia. A' Constitutzióra való megesküvés éppen ekkor ment vala véghez. Ez a' böltsesség' emlékeztető czíme, ez a' boldogság' kútfeje, mellyet mi a' mi Hatalatlan Monárkháinktól IVdik Pedro Királytól vettünk, egy szomszéd nemzettől gyűlöltetett, a' több nemzetektől pedig majd mindnyájoktól rosszul értetett, az egy Nagybritanniát kivévén, melly a' mi boldogittatásunkban századok-ólta örömmel részt vett, 's szerentsétlen állapotunkban mindenkor legerőssebb gyámolunk volt.

„Mindazonáltal ámbár a' Nagy Hatalmasságok ránk nézve egy időtske alatt tétozások valának is, az ő habozások mindazáltal nem tartá sokáig. A' Frantzia Országlószék nem soká megesmerte a' mi Országlási alkotmányunk' törvényességét 's bölts politikáját; 's a' nálunk lévő Frantzia Követ (Rauzan Herczeg) is minket minden titkolódás nélkül bizonyossá tett Udvarának erántunk való barátságos gondolkodása felől. Az Orosz Császár, kinek virtusai és böltsessége egész Európában jól esmértetnek, méltóztatott egy audienzián, mellyet a' mi Petersburgban lévő Követünknek adott, úgy nyilatkoztatni-kimagát; hogy a' mi Országlási intézeteinknek törvényességét eleitől fogva megesmerte, és Portugallia' boldogsága ő Cs. Feliségét nagyon érdekli. A' Császári Országlószék által a' mi Udvarunknál lévő Orosz Követ' elejibe adatott útasítások olyanok' és úgy tellyesítették, hogy külömben magunk se kívánhatnók. Mit kívánhattunk volna mi A u s t r i á t o l többet azon tanátslások

után, mellyeket Császár ő azon Princznek adott, kinek a' mi Constitúziókn' Felsőleges Szerzője a' maga Leányának a' mi Felsőleges Királynénknak kezét oda szánta. Pruszsia éppen a' maga Szövetségeseinek lépéseiket követi.

„Minekelőtte a' mi Spanyol ország eránt való állapotunknak magyarázásához fognék, szükségesnek tartám a' Nagy Udvarokra nézve ezen rajzolatot futólag előre botsátani. Az, hogy Nagybritanniáról semmit se beszéltem, azért történt, hogy ez a' nagy és felsőleges lelkű Hatalmasság úgy össze van véllünk tsatolódva, hogy minden lépései, mellyeket ránk nézve már tett és még tenni akar, mind a' mi javunkra vagynak intéztetve. Ha nekünk ennél több Szövetségeseink nem volnának is, még se félhetnénk senkitől.

„Múlt Juliusban, mihellyest a' készültek a' Constitúzióra való megesküvéshez meg-tétettek, azonnal a' mesterkedések is hirtelen kettőztettek Spanyol ország' részéről. A' Portugallus Szökevények, kik Spanyol országba nem tsak kedvesen befogadtattak, hanem jól is gondjok viseltetett, meghívták Portugalliában maradott pajtásaikat, hogy kövessék őket a' büntetelben. Több fő rangú Spanyolok, Spanyol országnak mint Emissariusok úgy szolgáltak, midőn a' Portugallus katonaságot elpártolásra ingerelték, a' IV-dik Pedró Király' törvényességét tagadták, 's a' tudatlan néppel elhitetni iparkodtak, hogy a' Constitúzió a' thrónus és religió ellen légyenek intéztetve. Melly nagyon elfajultak az illy rossz gondolkozású Portugallusok! —

„Az én első lépésem e'szerént, mihellyest hivatalomba béléptem a' vala, hogy Madridban lévő Ágensünkhöz meghatározott rendeléseket küldöttem, hogy a' Catholikus Felsőgtől a' Portugallia és Spanyol ország között fennálló Kötéseknek bétöltetéseket kívánja-meg: hanem mikor ezen

rendelések Madridba meg érkeztek, a' mi ott lévő Ágensünk Gomez Severinó már kinyilatkoztatta vala, hogy ő a' Constitúzióra nem fog megeskünni. A' mi rendeléseink tehát nem tellyesíthettek Madridban olly hamar, mint mi kívántuk volna. Ezen Ágensnek bűnös tselekedete nagy befolyással vala a' mi ügyünk' rosszra-fordulásához. Illy környülállások között arra határozta magát a' Régens Princzaszony, hogy mint meghatalmazott Ministert Gróf Villa-Reált küldje Madridba, hogy a' melly rendeléseket Gomez úr bé nem töltött, hajtsa végre. De melly igen elbámult Országlószékünk, midőn olly tudositást vett tőle, hogy őtet a' Madridi Udvar nem akarja befogadni! Ez a' környülállás elég lehetett volna, hogy mi a' Madridi Udvarral minden további értekezést félbe szakaszszunk. De mint hogy tudta Országlószékünk, hogy a' Madridi Udvaron egy bizonyos faktzió uralkodik, 's ennek felette a' maga mérséklettségének és annak is valóságos bizonyosságát akarta mutatni, hogy Szövetségeseivel egyet értőleg akar dolgozni, 's ezeknek tanátslását, melly a' volt, hogy lépéseit legnagyobb tartózkodással tegye, pontosan követni akarta, erre nézve olly rendelést küldött Gróf Villa-Reálhoz Madridba, hogy figyelmét egyedültsak a' Kötéseknek bétölttetésekre, vagy is tsak arra fordítsa, hogy azon fegyverek, lovak 's a' többi, mellyeket a' Portugallus szökevények Spanyol országba által viték, visszadattassanak, 's továbbá ezen szökevények, a' határoktól eltávoztattassanak 's megszesszállíttassanak. Mi a' Kötések szerént nem tsak megkívánhattuk ezen dolgokat, hanem ahoz is jusunk lett volna, hogy ezen embereket, mint szökevényeket és hazaárulókat, vissza kívánjuk. Azt kellett gondolnunk, hogy a' Spanyol Országlószék egy pillantatot se fog kése delmezni ezen kívánságoknak bételleyesítésével: de nem így történt a' dolog, ám-

bár az Ánglus Országlószék olly igen pártunkat fogta is a' Spanyol Udvarnál, mint ha ezen dolog valósággal az ő ügye lett volna.

„Itt engedtessek-meg nékem mint Portugallusnak, hogy azon Monárkhának, a' ki Nagybritanniának Sorsát kormányozza, 's az ő nagy tapasztalású Ministereinek, továbbá az ő Madridi Nagykövetjének, 's különösen A c o u r t ú r ő Excellentiájának, az én nagy tiszteletű barátomnak, kinek szemei előtt Portugallia' javai éppen olly betsesek, mint ha az ő tulajdon hazáját illetnék, háládatos köszönetemet kifejezhessem, 's a' többi.“ — Itt félbe szakasztjuk ezen előadást, azért, hogy már itt csak azok a' készülétek adattatnak elé, mellyek Spanyol ország' határszélein a' Portugalliába való béütésre tétettettek; tsak bérekesztő szavait teszszük ide ezen előadásnak, mellyek így következnek: — „

„Tsak azt kell még, így folytatja a' Minister, ezen kamara' elejébe terjesztem, hogy én, midőn Országunkat számos hadi sergek által megtámodtatni szemlélttem volna, szükségesnek találtam az Ánglus Országlószéket a' dolog felől tudósítani, és tőlle, a' fennálló Kötésekkel megegyezőleg, segítségünkre fegyveres sergeket kérni. Én még egyszer erőssítem, hogy mi ezen Szövetségesünkbe legtellyesebb bizodalmat helyhezteshetünk, 's kell is benne helyheztesnünk. De tartok tőlle, hogy talám hosszú beszédem által már nagyon vissza éltem a' Kamara' türedelmivel: de tsakugyan még se tselekedhetem, hogyadig bérekeszszem beszédemet, mig azon okokat fel nem hordttam, a' mik a' Spanyol Országlószéket ezen lépésekre vették.

(a' többi következik).

Hadi Történetek.

Ilyen történetek most nagyon kevesek vagynak: —

A' Frantzia Monitör és Csillag írják Jan. 5-dikén, hogy a' Régenség Lisbonában a' Spanyol Nagy követet, de tsak mint Familia' Követjét, magához bé fogadta, melly szerént a' Diplomatikai értekezések a' Spanyol és Portugallus Udvarok között ismét elkezdődtek. — Déc. 26-dikáig a' Pyramus nevű Frégáton kívül még több hajó nem érkezett volt meg Ánglus sergekkel a' Portugallus partokhoz.

Nagy Britannia.

A' Yorki Herczeg' állapotjára nézve Déc. 3-dikán Londonban tartatott Orvosi tanátsnak nyilatkoztatása szerént, nem volt semmi reménség életben lejendő megtartathatása eránt, melly a' Királynak is tudtára adatott. A' K. Familiának minden tagjai, meglátására mentek a' Princznek, a' ki nagy lelki nyugodalommal láttatott várni a' halált.

A' Londoni Kurír, így írt legutóbb: — Az Ánglus sergek' hajóra-ülése még tart. Gibraltárból is Portugalliához rendeltettek a' 23-dik és 24-dik, és Méltából is a' 85-dik, Regementek.

Igazítás. — A' 4-dik Kurírban 30-dik lapon, 1-ső hasábon, alólról a' 2-dik sorban, felső helyett kell olvasni: festő.

A' pénzfolyamat Januárius' 15-dikén; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 88 11/16
Az 1820-béli sorsosok, 138 3/4
Az 1821-béli hasonlók, 117 1/2
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 44 7/8 forint. keltek, mind C. ben.
A' Bankó Aktziák keltek 1070 9/10 forinton.
Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Posony, Jan. 12-dikén. — Itt következik az a' közelébbi levelünkben említett ékes Magyar beszéd, mellyel Méltóságos és Fő Tisztelendő Püspök Nádasdy Ferencz Úr Ó N. ga, egy számos Országos gyűlési Küldöttség' Szószollója, Nádorispásnyné Ó Császári Fő Herczegasszonyát ezen új esztendőnek alkalmaságával, mélységes tisztelettel köszöntötte:

Felséges Császári, Királyi Fő Herczeg Asszony!

Olly jeles tulajdona van a' jó Erkölsnek, hogy a' hova sugárinak fénye elhat, mind azt méltóságának való tiszteletére bájoló erejével meghódít, olly annyira, hogy kiki, minél jobban közelíthet hozzája, vonzó erejét annál hathatóbbnak, annál díszesebbnek, annál gyönyörösebbnek tapasztalja.

Innen vagyon, hogy Fő Herczegség ed nek ama' nagy lelkű leereszkedése, mellyel az egybegyűlt Ország Rendjeinek Tanátskozásait fényes jelenléttével díszíteni; — a' Magyar Nemzethez ama' Szeretete, mellyel nem tsak annak nyelvét beszélni; hanem (a' mint tavál illyenkor kegyes ajakiról lehallani szerentsénk vala) édes Hazánkat, velünk Köz Hazájának nevezni; — sőt ennek javát szinte velünk óhajtani is, ezen nagy példájú szeretetének Herczegi Magzati' szíveibe oltását, ön legkegyesebb hajlandósággal megígérni; — szóval: azon szelid nyájassága, mellyel mindennek mindene lenni kegyesen méltóztatik, — hogy a' többi tündöklő Erköltseiről ne szóljak, elegendők arra, minél fogva Hazánk nem egyedül tartozó, de hálaadó legmélyebb tisztelettel légyen Fő Herczegség ed eránt.

Hazánknak eme' kettős tisztiszent tüze ihlette az Ország Nagygyait, és Rend-

jeit a' mai napon, midőn minket e' szerentsés követségre méltattak, hogy a' melly Érzet buzgó keblét az egész Nemzetnek Fő Herczegség ed eránt, egyszerűen, és minden időben állandóan lelkesíti: azt a' most leöregedett esztendőnek újjal leendő felváltása alkalmával, nemzeti nyiltszívűséggel, alázatosan tolmácsoljuk. Tudniillik, hogy a' mindenható Úr Isten Fő Herczegség ed nek, és Fő Herczegi Magzatinak hosszú, boldog feltartásával, a' köz Örömmüket, reménségünket, és esdeklésünket sikeresítse; — fényes példája után, mindnyájunk szívében honni szeretet, és jó erköltsöt gyulasszon; Fő Herczegség ed pedig magas Herczegi szívében, Hazánk javát, az Ország Nagygyait, és Rendjeit, velünk együtt legkegyelmesebb Pártfogásában, ennekutánna is megtartani kegyelmesen méltóztatassék.

Éljen tehát Fő Herczegség ed fényes Virtusainak! — Éljen! Felséges Herczegi Férje, Hazánk szeretett, és mélyen tisztelt Nádor Ispánnya' sok jeles Erdemeinek! — Éljenek Fő Herczegi Magzatai! — Éljenek mindnyájan felséges örömei, és hóduló tiszteletünk' tellyes gyümölsözetében, sokáig, boldogan, szerentsésen!!! —

A' Császári Fő Herczegné e'képpen méltóztatott felelni:

Semmi sem szolgálhat nagyobb örömemre, mint az Ország Rendei erántam viseltető szeretetének ezen tanúbizonysága, mellyet az Esztendő változása alkalmával ismét tapasztalok. Csak azon szíves részvételnél fogva lehetek én erre méltó, mellyel minden eránt viseltetem, a' mi az Orzágnak valóságos javára szolgál; és ha az Egek kívánságaimat meghalgtják, tökéletes léssen boldogsága, és ditsősége ezen Nemzetnek, mellyet, miolta közötte

élek, a' Királyához viseltető hűsége, és a' Haza-szeretete tekintetébül, *olly nagyra* betsülni megtanultam.

Jelentse be ezen Biztosság az Ország Rendeinek a' *kivánságaikért* való köszönetemet, nem különben mindenkori hajlandóságomat. —

Az e'-hónap' 8-dikán tartatott Országos ülésben a' Palatinális Porták' rendbeszedettetését illető tanátskozások folytatottak és végeztettek-el, mely után az arról való izenet kevés változtatással megkészülvén, a' Pal. Protonotárius Úrnak Felíráskészítésre nézve által adatott.

„Jan. 9-dikén azon Jovallat, melyet egy Országos Kiküldöttség a' Correlatiókra nézve kidolgozott; Kerületi ülésben fontolás alá vétetett, 's annak alapja, 1)ször a' Sklálára nézve meghatározottatott — 2)szor arra nézve, hogy a' már leszállított betsü tőkepenzekért Conventiós pénzben mennyit kellessék fizetni, tanátskozás alá vétetett.

Jan. 10-dikén a' 170 dik Országos ülés tartatván, a' Palatinális Porták' összeiratását illető Felírás' Jovallatja mind két nyelven felolvastatott, 's a' Tábláknak egyetértése után azonnal tisztán való leírásra adatott; mely után a' két Táblák elegyes Országos Gyűlést tartván, ebben a' Felső-hez szolló alázatos Felírás a' bévett mód szerint expediáltatott.

E r d é l y.

A' boldog emlékezetű M. Csedő László Úr halála illy Szomorú Jelentés által hirdett-ki: —

S z o m o r ú J e l e n t é s.

Csik Szent Györgyi Méltóságos Csedő László Úr, az Erdélyi Nagy Feje-

delemség' Királyi Fő Kormányozó Tanátsának valóságos belső titkos Tanáttsa, és ugyan ezen Nagy Fejedelemség Provincia-
lis Cancelláriussa, Felsőleges Fejedelmének 's szeretett Hazájának hív szolgálatjára szentelt, és mind végig fáradhatatlanul a' közjóra törekedő, egyszersmind Polgár Társainak is jóvára részre hajlás nélkül czélzó, munkás, és betses Életét, annak 70-dik, Királyi Szolgálatjának pedig 51-dik esztendejében, egy véletlenül érkezett gutta ütésből tsak hét napokig tartott gyengélkedése után, a' Romai Catholica Anyaszentegyház rend tartása szerint a' Szentsegekkel Keresztényi tökéletes buzgósággal el készülve, teldegelő Hónapunk' 28-dik napján délben 12 órakor tsendesen bé végezte, mind itten mellette, mind távul lévő, öt példás szeretettel tisztelő, 's általa viszont szerettetett Attyafiainak, Barátjainak, felsőbb, és alsóbb rendű Tiszti Társainak, és mindeneknek kik őtet igazán esmérték, és szerették, méjj bánatjokra.

Meg hidegedett tetemei a' boldogultnak e' szintén el telő Hónap 30-dik napján dél-utáni negyedfél órakor, belső Szén-Uttzai szállásáról a' Tisztelendő P. Francissanusok' Ovári temető boltjába nyugodalomra kísértetnek és a' jövő Januarius 2-kán reggeli 9 órakor ugyan a' tisztelt P. Franciscanusok Templomában, érette engesztelő Áldozatok fognak tartattatni. — Melly is minden Renden lévőknak tisztelettel és szomorúan jelentetik. Kolo'svártt December 29-dik napján 1826.

Árapatakarol Déc. 15-ről 1826-ban.

Sokat fed-el, — Sokat-is fejtfel az idő: — — az Embernek Istenvége vissza

nyomozza a' multakot, — 's elejikke kap a' jövendőknék! —

Illy eszmélettől ébresztetve szerentsém van Hazám böltsférjfiainak fontolódó és fejtegető figyelmeket az Arapataki határon fel tűnt ritkaságokra függeszteni: — a' mint t. i. a' Retkeshegye Háromszékfelé fel kezd emelkedni, legelső és leg meredekebbhágójáról már meg jegyelték a' tudósok, hogy homokkal özsze sodrultt Czigagágyon fekszik. — — de hogy tőszomszédjában, — a' Czokáshegyének az Olt-régibb ágyába való bé szakadásánál, — Elefánt-tetek találtassanak, azt mostanig minden tudósvisgálódók előtt el takarva tartotta az idő, — csak a' Nyáron, — és tsak Bartsch Pál Úrnak a' Természeti gyűjteményestár Cs. Kir. Felvigyázójának vala az a' Szerentséje, hogy a' Retkeshegyiről a' Czokáshegyire is átlépvén, ennek leszakadt végső Csuttsa alatt kevés kaparással roppant nagy Csontvázakra akad-hata, mellyeknek többi részei-is, de főképpen az Agyarak telyes meg elégedéssel nyugtaták-meg, hogy valóságos Elefánt tetemek légyenek. —

Olly méljen feküdtek ezek a' Czokáshegyinek szívébe-benn, hogy le felé az őli régi ágyáig valami 100, fel felé pedig a' tetőig több mint 300 Lábnyi homokos és agyagos-földel valának elborítva, hol tsak a' mostani létnyom előtt roppant tölgyeserdők voltak, — most-is azoknak bokrosgyökerei lepik-el. —

Akár az állatnak természetire, akár a' helynek minőségire tekintsen az ember, belé vész a' visgálódásoknak örvényibe, — 's együtt vagy különvéve a' Retkesi Czigákat, a' Csokási Elefántokkal, ama tsak nem fejthetetlen kérdésen akadfel, valjon mellyik Adám ideje hordhatta, és rakhatta ezeket ide? — kétségkívül többen lesznek, kik úgy fognak ítélni, hogy az özönnek Sodrása légyen mindenik, — de bár melly hajlandók volnánk is ennek

egyszerű el tőrésire, mind azonáltal még-se lelhetnők meg abban a' tiszta meggyőződésnek fenékokulatáit. —

Lépünk már feljebb a' Csokáson, a' Várfokáig: — itt mentiben lát az Ember legelőbb is egy oly sántzolatot melyről mindjárt a' Rabonbánok jutnak eszibe; — azután valami Várarkolatokra, és még tovább menve olly Kőfalomladékokra akad, mellyek között találtató egy egy Tégladarabok se Romásoknak, se Gothusosoknak nem mutatják magokat. —

Mind azok között a' Nemzetek közt, mellyek valaha Elefántos Táborral hadakoztak, a' Trojaiakat, Persákat és Kártágóbelieket jegyezhetjük meg, hogy Európában megfordultanak; — de ezek közül sem a' Dáriusok, sem a' Hanibálok táborra nem lázik hogy ezen a' ponton tanyá-zott, egyedül a' Priámusok Uralkodását mutatják a' történetírások, hogy Pannoniára is ki terőlt volna, — erre mutatnak ama Hunyodvármegyei Mozaikos lelemények, képezetek, és azokon találtató felírások-is. — —

De hagyjuk mi mindezeket még most ennyiben, és mennyünk a' Falupatakán fel a' Jarbiknek aljára: — hol megleljük az élet vizét, melyet a' Teremtő mennyekézzel csepegetett az Arapataki Borkutba. — Nem szűkölködik ugyan Honnyi Geografiánk ennek méltó feljegyzésiben, de szűkölködik a' Közönség valódi esméretiben; — 's a' midőn én ezen fogyatkozást akar-nám pótolni, vidékünk Eskulapiussaként nem mondhatok egyebet rolla, hanemhogy a' Teremtő mindenhatóságának olly megfoghatatlan munkája fekszik benne, melyet semmi orvosi szerrel utol érni nem lehet: — mert a' Létedények mentől nagyobbban tapasztoltatnak általa fel olvasztatni, és mint a' Kovászos-Tészták tsak nem éppen úgy özsze keletni, annál farkasabb szodésággal emésztenek fel mindenféle eledeleket. — — Láttam rothas

tó hideglelősöket, élet és halál között ide hozattatni, mások segedelmivel szörtsőlni belőle néhány pohárral, azután vagy kétszer meg fürdeni, és telyes egészségben talpra állani, — láttam az Aranyérnek meg rekedése miatt sínlődőket fel emelt fővel hálálkodni, — láttam reumatizmosos jajgatókat egészszen meg vidulni, — 's a' mi több, láttam száraz és vízikorságosokat, vidám ábrázattal, és tellyes meg elégedéssel térni haza; — egy szóval nints olly neme a' hideglelésnek, melly két három fürdés, és ital után egészszen ki ne maradjon, — nintsen ollyan görts vagy Reumatizmus, melly a' tsupafördés által egyszerre el ne muljon, — nints olly meg rekedése az aranyérnek, mellyet meg ne inditson, — nem lehet az a' meg dugulása a' Csőnek, és Béleknek, mellyet meg ne nyisson, — 's több példánk van, hogy télbe vagy nyárba mindezekben a' nyavalyákban egyeránt élhet vele akárki, — jótéteményei ezen Borkutnak nem tsak a' Forrásnál, hanem meszszeb és külsőbb Tartományokban is meg mutatták tsalhatatlan erejeket: — az utóbbi migratioval t. i. belé kapván az Oláh Országi Bojárak a' velle való élésbe, visszahonnyulások után a' Főbbek között többen tevék nem tsak othon, hanem még Konstantzinápolyban is a' próbát, 's mindenünnen hasonló effektussárol való bizonyossá tételeknek örülhetünk. — — A' mi Eskulapiusunk Doktor Pleker Úr úgy ítélt, hogy ki az Arapataki Életvizivel élhet, annak se Doktorra se Patikára nints szüksége. —

Azolta hogy ezen áldott vizet a' maga valóságos erejiről ilyenképpen kezdették meg esmérni, nints száma vendégeinknek; — gyakran történik hogy a' főbb ivó kút fenékiig méritik ki, — pedig forrásának bőségit meg lehet abból ítélni, hogy mi-

kor egészszen kivolt mérve, éjjeli 4 óra alatt próbát tettem, és 500 kupa tiszta vizet kaptam, — de akármelly tele légyen a' kut reggelre kelve, egyszeribe fel iszszak a' kúrával élők annyira hogy, ha valami 100 ölnyivel lejjebb más hasonló erejű, és még ennél-is bővebb forrású kúntunk nem volna, nyáron által többnyire fogyatkozást kellene szenvednünk; — hanem áldassék a' Gondviselés érte! a' két kút bővön elégséges mind az idejövőknek, mind pedig a' magok-lakjokban velle élőknek szükségekre. —

A' mit ezen Életvizének betse méltóképpen maga után von, mind azt megtenni nem mulasztották el a' Helybélbirtokosok, hogy t. i. mentől több és jobb Szállásadással, mennél telyesebb és kevesebbe kerülő gazdálkodással fogadják vendégeiket, — erre a' Czélra bébiró Hazánk egyik oszlopa hathatósan munkába vétén, hogy a' birtokoknak erányos mérséklet szerint való bé osztásával, a' Birtokosok mindnyájon vegyenek részt a' Borkutkörnyékinek felépítésében. — Vagynak már is Kávéházak és Vendégfogadók, van életes Piatz, vagynak Kalmárok, és Sátoros árulok is szüntelen, ugyhogy ezentúl mind abban a' mi egy illy helyre meg kívántatható, nem fognak a' Vendégek semmi fogyatkozást szenvedni, — tsak mintegy kiszekerzésnyi távulságra esnek a' Brassoi és Szentgyörgyi piatzok is, és derék töltött úttal kedveskednek; — nints száma és fogya a' muzsikai-karoknak, — és reményleni lehet, hogy idővel még játék-színekkel, és mindenféle időtöltésre szolgáló módokkal kedveskedhetik a' mi Borkutunk, — melyből a' ki iszik, velem együtt el mondhatja: — ittam az Életnek-vizéből, és élek!! — —

T a m á s i L á s z l ó.